

โครงการชลประทานเมืองกาญจนบุรี-พนมทวน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหนองโรง 2

แนวพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ได้พิจารณา เรื่อง ร้อยตำรวจตรี พัฒนา สัมมาทิตฺธิ ราษฎรในจังหวัดกาญจนบุรี ขอพระราชทานความช่วยเหลือให้ทางราชการพัฒนาแหล่งน้ำและขุดคลองชลประทานต่อเชื่อมจากคลองชลประทานเดิมที่รับน้ำจากเขื่อนวชิราลงกรณ์ เพื่อส่งน้ำให้ราษฎร ในตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และทำการเกษตรและสำนักงาน กปร. มีความเห็นว่า สมควรให้กรมชลประทานพิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งน้ำให้แก่พื้นที่การเกษตรในเขตตำบลหนองโรง สำหรับการแก้ไขปัญหาระยะสั้น เห็นควรให้กรมชลประทานประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จัดหางบประมาณและพื้นที่ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และปรับปรุงแหล่งน้ำเดิมเพื่อเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง

ที่ตั้งของโครงการ

ทิศเหนือ	ติดกับ	อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี, อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับ	อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี, อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อำเภอบ่อพลอย อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอเมือง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎรในพื้นที่ ตำบลท่าล้อ, ตำบลหนองขาว, ตำบลหนองโรง, ตำบลทุ่งสมอ, ตำบลพนมทวน, ตำบลดอนตาเพชร, ตำบลรางหวาย, ตำบลดอนแสลบ, ตำบลสระลงเรือ, อำเภอห้วยกระเจา และตำบลจรเข้สามพัน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ประสบปัญหาเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค – บริโภคและทำการเกษตร
2. เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้เสริมการเพาะปลูกในฤดูฝน และการปลูกพืชในฤดูแล้ง
3. เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำ สำหรับอุปโภค – บริโภค
4. เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ให้ราษฎรใช้บริโภค และมีรายได้จากการทำเกษตรกรรม
5. เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำ เพื่อบรรเทาการเกิดอุทกภัย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- 1.สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
- 2.โครงการชลประทานกาญจนบุรี สำนักชลประทานที่ 13 กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะโครงการ

ตามที่ร้อยตรีพัฒนา สัมมาทิฐิ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ผ่านราชเลขาธิการ ขอพระราชทานแหล่งน้ำ เพื่อใช้น้ำในการทำอาชีพเกษตรกรรม และใช้เป็นน้ำกินน้ำใช้ตลอดปีสำหรับราษฎร ในเขตตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี รายละเอียดตามสำเนาฎีกา ลงวันที่ 26 เมษายน 2544 ที่แนบโดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระ ราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมกับสำนักงานชลประทานที่ 13 แล้ว และสรุปความเห็นต่อไปยังสำนักราชเลขาธิการ เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทโดยสรุปได้ ดังนี้

1. จากปัญหาในเรื่องสภาพพื้นที่งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง และงบประมาณค่าไฟฟ้าในการสูบน้ำ จึงเห็นสมควรให้กรมชลประทานพิจารณาศึกษาแนวทางที่เหมาะสม ในการส่งน้ำให้แก่พื้นที่การเกษตรในเขตตำบลหนองโรงต่อไป

2. การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในระยะสั้น เห็นควรให้กรมชลประทานประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จัดทำงบประมาณและพื้นที่ เพื่อดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และปรับปรุงแหล่งน้ำเดิมเพื่อกักไว้ใช้ประโยชน์ใน ฤดูแล้งต่อไปด้วย

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรประกอบอาชีพตามแนวทฤษฎีใหม่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้ตลอดปีต่อมาสำนักงานราชเลขาธิการ ได้มีหนังสือ ที่ รล 0005/16770 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2544 แจ้งให้สำนักงาน กปร. ทราบว่าได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงเห็นชอบในการสนับสนุนจัดหาแหล่งน้ำให้แก่ราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้เร่ง ดำเนินการสำรวจ ออกแบบ และก่อสร้างโครงการชลประทาน เมืองกาญจนบุรี - พนมทวน ซึ่งทางสำนักงาน กปร. ได้แจ้งให้กรมชลประทานดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามสำเนาหนังสือที่ นร 1105/2755 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2544 ที่แนบนั้นกรมชลประทานโดยสำนักชลประทานที่ 13 ได้นำรายละเอียดรายงานเบื้องต้นโครงการชลประทานเมืองกาญจนบุรี - พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ที่นายเล็ก จินดาสงวน อธิบดีอธิบดีกรม ชลประทานได้จัดทำไว้ เมื่อ วันที่ 14 สิงหาคม 2544 และความเห็นของสำนักงาน กปร. ที่เสนอไปยัง สำนัก ราชเลขาธิการมาดำเนินการพิจารณากำหนดแนวทางจัดหาแหล่งน้ำที่เหมาะสม สำรวจ ออกแบบ และก่อสร้างโครงการ ชลประทานเมืองกาญจนบุรี - พนมทวน แล้ว จึงได้จัดทำรายงานความก้าวหน้าของ โครงการชลประทานเมืองกาญจนบุรี - พนมทวน อันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น

ผู้ได้รับประโยชน์

ราษฎรในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทาน ได้รับงบ กปร.ดำเนินการขุดสระเก็บน้ำในระดับไร่นา ความจุ ๑,๔๑๐ ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่การเกษตรของราษฎร ๑๖ หมู่บ้าน ตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยแยกเป็น ปี ๒๕๔๘ จำนวน ๒๐๐ แห่ง และปี ๒๕๕๒ จำนวน ๓๖๒ แห่ง รวมเป็น ๕๖๒ แห่ง

- สระเก็บน้ำในพื้นที่ดังกล่าว จะรับน้ำฝนอย่างเดียว โดยเฉพาะในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ปริมาณน้ำจะเต็มเกือบทุกปี และหากฝนทิ้งช่วงน้ำในสระเก็บน้ำจะสามารถกักเก็บไว้ใช้ได้ถึงประมาณเดือน ธันวาคม แต่ถ้าหากฝนตกมากน้ำในสระเต็มก็จะใช้น้ำได้ถึงเดือน มกราคม สำหรับการใช้จ่ายประโยชน์จากสระเก็บน้ำ ใช้ในการปลูกข้าว การเลี้ยงสัตว์ และปลูกผักในฤดูฝนที่มีปริมาณน้ำมากก็จะใช้ในการปลูกผักอายุสั้น ประมาณ ๒ เดือน เช่น การปลูกแตงกวา และปลูกกระชาย หากฝนตกน้อยจะเก็บน้ำไว้ใช้ในการปลูกข้าวโดยรอบสระอย่างเดียว ได้พื้นที่ประมาณ ๓ ไร่ ส่วนข้าวที่เหลือจะตายหมด และหากในฤดูฝนมีปริมาณฝนตกมาก ผลผลิตข้าวจะได้ไม่เกิน 40 ถัง/ไร่ แต่ถ้าฝนตกน้อยข้าวจะตายทั้งหมด และมีบางปีการปลูกข้าวจะมีการไถหว่านถึง ๒ รอบ ส่วนผลผลิต ข้าวที่ได้จะเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ และบริโภคในครัวเรือนเท่านั้น ส่วนฤดูแล้งไม่สามารถทำการเกษตรได้ ทำให้ราษฎรอพยพไปรับจ้างที่หมู่บ้านอื่นหรือจังหวัดอื่น ดังนั้น หากมีการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าจะสามารถสูบน้ำจากคลองท่าล้อ-อู่ทอง ไปเติมสระเก็บน้ำในระดับไร่นา ทำให้มีปริมาณน้ำในสระมากเพียงพอที่จะใช้ในการปลูกข้าว และปลูกผักได้ตลอดปี และหากในฤดูฝนเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงก็จะสามารถใช้น้ำจากสระน้ำมาทดแทนได้

- สำหรับในปี ๕๖-๕๗ สำนักงาน กปร. ได้ให้การสนับสนุนงบฯ แก่ กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้าง สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหนองโรง ๒ พร้อมระบบส่งน้ำ โดยสูบน้ำจากคลองส่งน้ำท่าล้อ-อู่ทองที่รับน้ำจาก เขื่อนแม่กลอง ที่จะเป็นแหล่งน้ำสูบน้ำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ตำบลหนองโรงเพื่อดำเนินการโครงการให้แล้วเสร็จ ตามที่ราษฎรตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวนที่ได้รับการสนับสนุนสระน้ำได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำดังกล่าว และมีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง จะเป็นผู้จัดทำระบบส่งน้ำใส่ไถ่ไปยังพื้นที่ของตนเอง

ความสำเร็จของโครงการ

ราษฎรมีแหล่งน้ำสำหรับเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง สามารถประกอบอาชีพเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ได้ตลอดปี ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น